

MEMORIAL

General Marii Wittek

01819 Warszawa
ul.
tel.

KW

PKK
AK
KG

PAWŁOWICZ Wanda Maria
zd. Henrich
ps. "Wanda", "Ewa".

660/IVSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — PAWŁOWICZ Hanna Maria

ps. „Hania”, „Ewa”

T. 660 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja własna ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne...

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”)

VI. Fotografie ✓

T/11 Relacja własna

- Relacja własna, Warszawa 2003 r., skłp. (arg.), k. 2 s. 1-4

Warszawa 16 sierpnia 2003r. III

Szanowna Pani!

Do przebiegu sprawy opisanego przez Łonę Franuszkową w książce „Sybrenki zotwierzy” dodać mogę jeszcze, że zaprzyjgał mnie Generał Michał Tokarzewski na proźoniu wrzesnia i października 1939 r. Zarówno Generała, jak i jego środowisko, znatam od mego najwcześniejszego dzieciństwa, poniewaz do tego środowiska należała moja matka Halina Jadwiga ze Strużyńskich, primo voto Herbichowa, secundo voto Chojko. Matka moja figuruje w „Słowniku uczestników walk o Niepodległość Polski” str. 61, któremu patronowała p. Gen. Maria Wittek. Do tego środowiska należeli ludzie, którzy tak walnie przyczynili się do powstania podziemia w r. 1939 i tworzyli jego tron: Halina Koryzińska, Janina i Hela Karasiówny, Halina Czaykowska (matka powieszona przez MB w więzieniu na Rakowieckiej otm. Kasi. richociennego Andrzeja Czaykowskiego) Wanda Bertszowa, Wanda Marokini, Maryjka Herbertówna, str. Zofia Franus, Janina Zielke, Staszka Müllerowa etc. etc. W r. 1980 współtworzyłam „Solidarność” Z.O.Z. - u Zoliborz. Byłam przewodniczącą Solidarności w Pnuchodni Rejonowej przy ul. Zeromskie= go 13 i członkiem Komisji Zakładowej Solidarności całego Z.O.Z. - u Zoliborz, która mieściła się w Szpitalu Bielańskim. W stanie wojen= nym i po, do końca lat osiemdziesiątych zajmowałam się kolportażem Książek, wydawanych w drugim obiegu, tudzież sprawy konspiracyjnej. I to tyle. Zadanych wypracowań niech się Pani ode mnie nie spodziewa, bo to jest ponad moje siły, zwłaszcza, że wiele spraw, adresów, dat, już po prostu nie pamiętam. Doświadczamie uery, że ci, co o sobie najwięcej się rozpływają, najmniej w życiu dokonali. Nie zależy mi także na uczestnictwie w „przewidywanym zbiorze sybrenki wybitnych Kobiet zotwierzy”. Wypublikowanie tych wybitnych

ldn. 3432/WSV-402/43

dokumentów i zrobienie odbitek było dla mnie bardzo ciężkie. ^{TKR}
To prawdziwa nitrega, no i koszt, bo tych wyblakłych dokumentów
nie można było odbijać zwykłym xero,

Zatzeram posiadane dokumenty, 10 Kart z M. P. N. i 10 dokumentów,
warem 20, a także wykaz orderów i awansów oficerskich.

Bardzo proszę o potwierdzenie odbioru puszki. Lęczę również
serdeczne podziękowania i życzę smytkiego dobrego.

Wanda Pawłowicz,

9100984
9100616

Lek. med. WANDA PAWŁOWICZ

Specjalista Chorób Wewnętrznych

Warszawa, ul. Żeromskiego 14 m. 17

Ordery i odznaczenia Wandry Marii Pawłowicz.

I 113

1. Krzyż Walecznych nadany przez Radę Państwa Nr. leg. S-65424 z dn. 28 sierpnia 1959 r.
2. Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami nadany przez Ministerstwo Obrony Narodowej Londyn. Nr. leg. 34862 z dn. 1 stycznia 1945 r.
3. Krzyż Armii Krajowej Londyn podpisany K. Ziemiński Wachuowski" Z-ca S-uy Warsz. Korpusu A.K. Nr. leg. 4466 z dn. 14 sierpnia 1968 r.
4. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski nadany przez Radę Państwa Nr. leg. 1139-82-80 z dn. 29 września 1982 r.
5. Krzyż Partyzancki nadany przez Radę Państwa Nr. leg. S-10737 z dn. 22 maja 1959 r.
6. Warszawski Krzyż Powstańczy nadany przez Radę Państwa Nr. leg. 69-83-26 K. z dn. 26 października 1983 r.
7. Krzyż Oświęcimski nadany przez Radę Państwa Nr. leg. 153-87-60 K.O. z dn. 8 kwietnia 1987 r.
8. Medal Wojska nadany czterokrotnie Londyn podpisany Tadeusz Peterzyński Gen. bryg. zastępca S-uy A.K. Nr. leg. 15023 z dn. 8 kwietnia 1969 r.
9. Medal za Warszawę nadany przez Radę Państwa Nr. leg. F-12834 z dn. 11 września 1961 r.
10. Tęta Odznaka Honorowa „za Zasługi dla Warszawy” nadana przez Radę Narodową m. st. Warszawy, Nr. leg. 35856 z dn. 16 grudnia 1985 r.
11. Odznaka Honorowa Zasłużonego Związku Inwalidów Wojennych nadana przez Zarząd Stow. Związku Inwalidów Wojennych. Nr. leg. 5767/83 z dn. 18 listopada 1983 r.
12. Odznaka Weterana Walk o Niepodległość Nr. 245141/14 z dn. 10 października 1995 r.
13. Odznaka „Akcja Burza” Nr. T-22-1696.
14. Patent Nr. 27973 Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny, Warszawa 2001 r. Podpisany przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatanów i Osób Represjonowanych Taylora i Prezesa Rady Ministrów Józefa Burzka.

verte.

ldn 3432/456-616/03

Awanse wojskowe.

IV/14

W czasie wojny:

Na stopnia podporucznika Rozkazem Sz-cy A. K. L. dz. 512/BP
z dnia 2 października 1944 r.

Po wojnie:

Na stopień porucznika w Korpusie obojczyń oficerów służby zdrowia,
w grupie lekarzy. Rozkaz Pers. Nr. 0414 z dn. 16 września 1963 r.

Na stopień kapitana. Rozkaz Pers. Nr. 0357 z dn. 17 sierpnia 1968 r.

Na stopień majora. Rozkaz Pers. Nr. 0202 z dn. 24 września 1973 r.

Wanda Pawłowicz.

9190984

Lek. med. WANDA PAWŁOWICZ

Specjalista Chorób Wewnętrznych

Warszawa, ul. Żeromskiego 14 m. 17

I/2 Dokumenty dot. osoby melatona

- Zobowiązanie nr 5138, Warszawa 1936r., kopia, k. 1 s. 1-2
- Zobowiązanie nr 68 PUK, Keszevniki 1936r., kopia, k. 1 s. 3-4
- Legitymacja Przygospobienia Kobiety do Obrony Kraju, kopia, k. 1 s. 5
- Legitymacja Przygospobienie Ujaskowe odzn. ukończenia II st. P.W., kopia, k. 1 s. 5-6
- Legitymacja nr 20599/58, Związek Strzelecki, Odznaka Strzelecka, kopia, k. 1 s. 5-6
- Legitymacja nr 2N 12282, 1936r., kopia, k. 1 s. 6
- Zobowiązanie nr. 24 PUK, 1939r., kopia, k. 1 s. 7-8
- Zobowiązanie L. 43/39, Istebna 1939r., kopia, k. 1 s. 9.
- Postanowienie o założeniu sprawy ewidencyjno - obserwacyjnej, Warszawa 1954r., kopia, k. 1 s. 10-11
- Plan przewidzieć operacyjnych, Warszawa 1958r., kopia, k. 2 s. 12-15
- Nota do Naczelnika Dywizji Miejskiej Komendy Milicji Obywatelskiej, Warszawa 1954r., kopia, k. 1 s. 16-17
- Raport do Z-cy Komendanta M.O. do spraw Bezpieczeństwa m. st. Warszawy, Warszawa 1954r., kopia, k. 2 s. 18-21
- Streszczenie mat. dot. Wandy Pantowice, Warszawa 1954r., kopia, k. 1 s. 22-23
- Streszczenie mat. dot. Wandy Pantowice godzącej z art. 24 MKK, kopia, k. 1 s. 24-25
- Raport do Z-cy Komendanta M.O. d/s. Bezpieczeństwa Publ. m. st. Warszawy, Warszawa 1954, kopia, k. 1 s. 26-27
- Zobowiązanie weryfikacyjne L. dz. 6194/45, Londyn 1945, kopia, k. 1 s. 28
- Zobowiązanie nr 245/41 U. d/s. Kombatantów i Osób Represjonowanych, 1993r., kopia, k. 1 s. 29
- Zobowiązanie Ko 40/2000 Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa 2000r., kopia, k. 1 s. 30
- Potwierdzenie posiadania materiałów dot. W. Pantowice przez IPN, Warszawa 2001r., kopia, k. 1 s. 31

IRIA

LIGA OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ
 STOWARZYSZENIE WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI
 pod Wysokim Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Okrąg Wojewódzki .....

Warszawa dn. 25/VII 1936 r.

Obwód Powiatowy .....

Nr. 5138

ZAŚWIADCZENIE

P. Herbichówna Wanda
(imię i nazwisko)

został (a) przeszkolony (a) w Obronie przeciwlotniczo-gazowej
na 20 godzinnym Kursie Informacyjnym OPLG w Koszewnikach
(miejscowość)

[Handwritten signature]
 20

[Handwritten signature]
 Sekretarz

Przewodniczący Wydziału O. P. L. G.
 Prezes Zarządu

[Handwritten signature]
 Instruktor Obwodowy O. P. L. G.

I 1213

ORGANIZACJA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO Kobiet DO OBRONY KRAJU

Nazwa jednostki pwk

Dnia 30 lipca 1936 r.

KOMENDA

OBOZU ŻEŃSKIEGO P. W.

3. PRZYS. WOJSK. KOBIEŃ DO OBRONY KRAJU
w Koszewnikach pod Grodnem

w L. dr. 44/36

ZAŚWIADCZENIE Nr. 68

Nazwisko i imię Zerbich Wanda
ur. dn. 25 m. czernieca r. 1922 w Warszawie zamieszkała
w Warszawie

odbyła przysposobienie ogólnowojskowe w czasie od 26/VII-1935 do 30/VII-1936
z następującym wynikiem:

1. Wychowanie fizyczne:	4. Higiena i ratownictwo	<u>dobrze</u>
P. O. S. grupy <u>1939</u>	5. Obrona przeciwgazowa i przeciwlotnicza	<u>dostatecznie</u>
cała <u>---</u>	6. Strzelectwo	<u>dobrze</u>
Gry ruchowe <u>nie</u>	7. Łucznictwo	<u>dobrze</u>
Gry sportowe <u>"</u>	8. Służba polowa:	
Lekka atletyka <u>"</u>	Terenoznawstwo	<u>dobrze</u>
Pływanie <u>tak</u>	Łączność	<u>dostatecznie</u>
2. Wychowanie obywatelskie <u>nieślicznie</u>	Gry polowe	<u>brata udział</u>
3. Nauka służby <u>dobrze</u>	9. Specjalne wyszk. fachowe (wyszczególnić jakie)	<u>---</u>
10. Zachowanie się <u>bardzo dobrze</u>	10. Zachowanie się	<u>---</u>
Ocena ogólna <u>dobrze</u>		

ZAREJESTROWANO w Kamieńcu
Koła Lok. H-wa
se L. 508

J. Stancu
Komendantka Obozu

Helena Ganderówna
asp.
Komendantka (jednostki pwk)

M. Lipsiewicz
(podpis)

Skala oceny: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie, niedostatecznie.

4415 DOK. ORGANIZACJA - 4415/103

UWAGI:

1. Jako nazwę jednostki pwk — wpisać dokładnie: rodzaj, Nr, i *dokładny adres*. Dla hufców szkolnych wymienić nazwę szkoły.

2. Nr. zaświadczenia powinien być kolejny, w danej jednostce pwk, w danym roku, np. Nr. 15/33, 60/33.

3. Zaświadczenie powinno być zarejestrowane przez bezpośrednią organizacyjną władzę przełożoną komendantki danej jednostki pwk; rejestracja stwierdzona podpisem, z wymienieniem adresu, liczby porządkowej, daty, ewent. pieczęcią.

Bez potwierdzenia w rubryce: „zarejestrowane” — zaświadczenie nie jest ważne.

Nazwa jednostki pwk
KOMENDA
OBBU ŻERNIECKIEGO P. W.
KAZIMIERZ ŻERNI
W KAZIMIERZU POD LĄCZKĄ

Kata 208
Kata 208
Kata 208

[Handwritten signature]

I 1215

Powiatowy Z S.
Int. ROM/Komendant LOMSKI
Komendant Powiatu Z S.
Warszawa - Śródmieście

Nr. 20599/81

MA PRAWO NOSIĆ
"Odznakę Strzelecką"

przynależny (klub lub organizacja)
Gymn. malarzowskiej

Nazwisko, imię i stopień

Stębnikówna Hanna

ZWIĄZEK STRZELECKI

Data _____ z dn. _____ w myśl Dz. Z. i R. Nr. _____ z dn. _____
Komendant _____
Nadaję na stałe Odznakę Strzelecką klasy I (złotą) za zdobycie w latach _____ w myśl Dz. Z. i R. _____ z dn. _____
Komendant _____
Data _____ z dn. _____ w myśl Dz. Z. i R. _____ z dn. _____
Komendant _____
Nadaję na stałe Odznakę Strzelecką klasy II (srebrną) za zdobycie w latach _____ w myśl Dz. Z. i R. _____ z dn. _____
Komendant _____
Data _____ z dn. _____ w myśl Dz. Z. i R. _____ z dn. _____
Komendant _____
Nadaję na stałe Odznakę Strzelecką klasy III (brązową) za zdobycie w latach _____ w myśl Dz. Z. i R. _____ z dn. _____
Komendant _____

ORGANIZACJA
PRZYSPOBIENIA KOBIEC
DO OBRONY KRAJU

1939
ELŻB
KOPALNIA
MORZE
1945

PRZYSPOBIENIE WOJSKOWE
ODZNAKA
UKOŃCZENIA II STOPNIA P.W.

09.01.1945

(ewentualnie miesiąc, latującego - t. o.)

LEGITYMACJA

GŁÓWNA DRUKARNIA WOJSKOWA

Data	19.11.35	Tytuł zawodów (Miejscowość)	O.S.	Kat. strze- lania	8	Ilość pkt.	80	Klasa O. S.	III	Waż- ność na rok	39/140/5/139	Dr. I Rok. Nr i data	20.11.35	Podpis Komendanta
------	----------	-----------------------------	------	-------------------	---	------------	----	-------------	-----	------------------	--------------	----------------------	----------	-------------------

1945
 Wanda Herbichowa
 (Wskazujący podjęty)

Okręg }
 Kolo: } WARSZAWA
 Nr 14282
 1595

Nazwisko: Herbichowa

Imię: Wanda

Adres: Warszawa

Stronie 2 m 8

Przydział ewidencyjny: Drużyna

Pracę Hufców

Funkcja

data: 13.1

1935 r.

Adjutantka Kola

KOMENDA

OBWODU P. W. 21-10 W. P. P.

L. Nr 2705/25 LK

Herbich

Wanda

Upoważniony jest do noszenia odznaki ukończenia II st. p. w

M. p. WARSZAWA
 dnia 21.11.1935 r.
 Komendant Obwodu P.

Władysław Borkiewicz
 Kapitan

WYCIĄG Z REGULAMINU
 ODZNAKI P. W.

§ 1. Odznaka ma charakter widomego wyróżnienia młodych strzelców, którzy z dobudk ideowych w wieku przedobrotowym dojrzałości pracowali nad przygotowaniem się do zaszczytnej roli obrońców Ojczyzny i osiągnęli na polu przysposobienia wojskowego okresowy zakres wiadomości i wrażeń wojskowego. Posiadacze odznaki powinni dążyć do wzmożenia i umocnienia wspólnej idealnej miłości do Ojczyzny i wrażeń własnym przykładem ducha ofiarności dla Ojczyzny.

§ 4. Używać prawa do noszenia odznaki nie mogą, względnie prawo do noszenia odznaki utracić:

a) Wydateni karne z p. w.
 b) karani sądowo za czyny naruszające ciadykwalifikowani honorowo — w roklem sądu honorowego.

§ 8. Ceznaka na mundurze wojskowym, Wzrost, wolaż, względnie skomercyzasem nosi się na lewej pierści według Dz. Rozk. Nr 10/28 poz. 10.

Na ubranlu cywilnym — w klapie marynarki (mimolatury).

§ 13. W razie zagubienia legitymacji odznaki, może być wydany na piśmie próbną zamierzonego, drugi egzemplarz tej legitymacji z napisem na okładce „duplikat” o tej samej liczbie ewidencyjnej.

Wn 3432/15K-442/03

ORGANIZACJA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

IK14

Komenda Obozu P. U. W. F. i P. W.
Organizacji Przynasobienia
Kobiet do Obrony Kraju

(Miejsce na pieczęć Komendy Kursu)

L. dz. ....

ZAŚWIADCZENIE Nr 24

Pani *Herbich Wanda*

ukończyła kurs podinstruktorski p. w. k.

w czasie od *3. lipca 1939. r.* do *30. lipca 1939. r.*

z wynikiem

Na zasadzie instrukcji P. U. W. F. i P. W. Nr 19/2 z 1935 r. ukończenie tego kursu uprawnia do prowadzenia pomocniczej pracy instruktorskiej p. w. k. na terenie swojego stowarzyszenia oraz do kandydowania na kurs instruktorski p. w. k. III st. po rocznej praktyce z wynikiem dodatnim.

Zaświadczenie niniejsze jest ważne na przeciąg 3-ech lat od daty ukończenia kursu.

KOMENDANTKA KURSU

Zarejestrowano
w Okręgowym Urzędzie W. F. i P. W.

w .....
dnia .....

Zarejestrowano w Komendzie

(podpis)

(nazwa stowarzyszenia)

ORGANIZACJA PRZEPROWADZENIA WOLSKOWEGO KURSU DO OBYWATELSTWA
 Nazwisko Gierbich imię Wanda
 ur. 25 VI 1928 r. w Warszawie zawód sesenica
 zamieszkała w Warszawie, Gornostolska 16, 26 pow. Warszawa
 członkini stowarzyszenia O. P. W. M.
 ukończyła kurs podinstruktorski p. w. k. w czasie od 3 lipca 1939 r.
 do 30 lipca 1939 r. i osiągnęła następujące

wyniki wyszkolenia

- 1) pływanie . . . . .
  - 2) gry ruchowe . . . . .
  - 3) gry sportowe . . . . .
  - 4) łucznicтво . . . . .
  - 5) wiadomości obywatelskie . . . . .
  - 6) nauka służby . . . . .
  - 7) strzelectwo . . . . .
  - 8) służba polowa . . . . .
    - a) terenoznawstwo . . . . .
    - b) łączność . . . . .
    - c) gry polowe . . . . .
  - 9) organizacja pracy p. do o. k. . . . .
  - 10) Zagadnienie świetlicowe . . . . .
- Zachowania się w czasie kursu . . . . . dobre
 Ogólna ocena . . . . . dobra

Zarejestrowano
 KOMENDANTKA KURSU
J. Niedrycka
 St. atp.

Zarejestrowano w Komendzie

(nazwa stowarzyszenia)

w
dnia

I 219

ORGANIZACJA PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

Komenda Okręgu O. P. W. K.
Organizacji Przysposobienia
Kobiet do Obrony Kraju

Dnia 29 / vii 1939 r.

w Istebnej
L. 83 / 39.

ZAŚWIADCZENIE L. 43 / 39.

P. Herbich Hanna
ukończyła kurs ~~fachowy~~ administracji obozowej
obejmujący 12 godzin w czasie od 29 / vii - 39 do 29 / vii - 39.
z wynikiem dobrym

ZAREJESTROWANO *)
w Komendzie Okręgu O. P. W. K.
w .....
za L. ....

KOMENDANTRA KURSU

Helena Szydłowska
St. Osf.

podpis

*) Bez zarejestrowania w Komendzie Okręgowej zaświadczenie niniejsze nie jest ważne.

Ln 34321456-42/03

1410

„ZATWIERDZAM”

SCISLE TAJNE

2

26 XI 1957 r.

IPN
BUIAD
Warszawa

Miejsce
na
fotografie

POSTANOWIENIE

o założeniu sprawy ewidencyjno - obserwacyjnej.

Miasto Warszawa

„26” listopada 1957 r.

3

of. oper. steryliz. bezp. Wydz. III K. MO m. st. Warszawy por. [redacted]

(stanowisko, nazwa jednostki, stopień, nazwisko i imię pracownika)

Rozpatrzywszy materiały dotyczące: Pawłowicz Wandy c. Kasimier
w. 25. 06. 1922. w Warszawie.

(nazwisko, imię, imię ojca, data i miejsce urodzenia)

stwierdziłem, że: w/wym w dniu 4. 11. 1957 wystata na
adres skrytki radia „Wolna Europa” w Londynie
list, w którym informuje o sytuacji w Polsce
oraz zwraca się z prośbą o przyśpieszenie jej
broszury propagatora Światły.

(opisać treść materiałów kompromitujących, które stanowią podstawę do założenia sprawy)

IPN
BUIAD
Warszawa

wnoszę o założenie sprawy ewidencyjno-obszarycyjnej na

Wandę jako na osobę utrzymującą kontakt
z radiem „Wolna Europa”

(nazwisko i imię)

(podać kategorię ewidencji)

IPN
BUIAD
Warszawa

i zarejestrowanie w Departamencie X (Wydziale X)

4

[redacted]
(podpis pracownika)

„Zgadzam się”

Kierownik Sekcji ... (5)
Wydziału ... Dep. ...
(Wojew. Urzędu d/s Bezp. Publ.)

[redacted]

W. m. 26. 11 1957 r.

Zarejestrowano w Departamencie X (Wydziale X) dnia

IPN
BUIAD
Warszawa

26. XI 57

pod Nr 1220

[redacted]

6

(podpis pracownika)

Wzór Nr EO-27

Wz 3732/mk/03

IRIA

POSTANOWIENIE

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. IPN 0208/1266

KOPIA
 Egz. nr ...4.....

DEWD nr 00-1056/2002/BU III/.....

Za zgodność z oryginałem
Rozbudawski

12112

Warszawa, dnia 9.07.1958r.

Zatwierdzam

Ścisłe tajne

IPN
BUJAD

Plan

przedsięwzięć operacyjnych

w sprawie ewidencyjno-obserwacyjnej dot. Pawłowicz W.

W prowadzonej sprawie ewidencyjno-obserwacyjnej dot. Pawłowicz Wandy planuje się dokonanie następujących przedsięwzięć operacyjnych, których celem jest bliższe rozeznanie działalności figurantki poprzez zapewnienie sobie odpowiedniego dotarcia agenturalnego do wymienionej:

Lp.?: treść przedsięwzięcia : termin wykonania: odpowiedzialny:uwagi

1. : Opracować pismo do Wydz.I-go: 9.07.1958r.
: Dep.III w sprawie ewentualne-
: go wykorzystania do rozpraco-
: wania Pawłowicz Wandy informa-
: tora ps. ██████████ pozostającego
: na ich kontakcie, a który w :
: posiadanych w sprawie materia-
: łach przechodzi jako kontakt:
: w/wym. :

██████████
(16)
wykonano

2. : Opracować dla informatora ps. 15.07.1958r.
: ██████████ kilka zadań idących w
: kierunku bliższego rozeznania
: zachowania się i utrzymywanych
: przez Pawłowicz kontaktów na
: terenie Warszawskiej Fabryki:
: Wyróbów Metalowych oraz na naj-
: bliższym z nim spotkaniu prze-
: analizować jego możliwości w:
: uzyskaniu odpowiedniego dotar-
: cia do w/wym. :
: Podobnie zastanowić się nad :
: możliwością wykorzystania w :
: rozpracowaniu b. informatora :
: ps. ██████████ z terenu WFWM, :
: który obecnie pozostaje na :
: luźnym kontakcie :

██████████
(16)

3. : Ustalić w B.D.O. bliższe da- : 20.07.1958r.
: ne personalne kontaktów Paw- :
: łowicz z terenu Warszawy / w :
: materiałach posiadamy wykaz :
: 314 różnych kontaktów w/wym/ :
: i po sprawdzeniu w Kartotece :
: Ogólnej zastanowić się nad :
: :

██████████
(16)
IPN
BUJAD
Warszawa

JK113

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 0208/1266...

KOPIA
 Egz. nr 4.....

DEWD nr 00-1053/2002/BU IIII.....

Za zgodność z oryginałem

Rochlowski

l.p.: Treść przedsięwzięcia ?termin wykonania:odpowiedzialny:uwagi

: ewentualnym wytypowaniem spo:
: wśród ustalonych kontaktów :
: odpowiedniego kandydata na
: werbunek :

4. : Porozumieć się z Grupą VII : 11.07.1958r.
: tut. Wydziału pracującą po :
: zagadnieniu inteligencji :
: czy posiada ona na swym kon:
: takcie agenturę wśród leka-
: rzy która mogłaby być wyko-
: rzystana do rozpracowania :
: Pawłowicz i w wypadku pozy-
: tywnym opracować plan kombi-
: nacji operacyjnej zmierzają-
: cej w kierunku wprowadzenia:
: do sprawy daną jednostkę sie
: ci, :

5. : W celu zapewnienia sobie : 12.07.1958r.
: kontroli korespondencji ~~xx-s~~
: figurantki wystąpić z wnios-
: kiem na założenie inwigila-
: cji :

6.: : Ponieważ figurantka posiada 15.07.1958r.
: w swoim mieszkaniu telefon :
: wystąpić z wnioskiem na za-
: łożenie pt. po uprzednim ustale-
: niu czy w chwili obecnej nie
: przebywa na urlopie :

Of. oper. [redacted] sziahu III
/ - [redacted] por.

(16)

IPN
BULAD
Warszawa

IPN/BUIAD/Warszawa
 Sygn. 0208/1266.....

KOPIA
 Egz. nr ...4.....

DEWD nr 00-1058/2002.IBU III/.....

Za zgodność z oryginałem
Rakulski

IPN
BIURO
Warszawa

3A

REPUBLIKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
L. dz. 20E-3-536/57

(26)

Warszawa, dnia 15 listopada 1957 r.

SCISLE TAJNE

(25)

skierować

[Redacted]

*Malinę ustalić w jakiej
zakładce do stryżni
przebiegi to powi...
iż...
czy...
stwierdzić*

IPN
BIURO
Warszawa

(27)

NACZELNIKA WYDZIAŁU
NIEJSKIEJ KOŁY
w Warszawie

W załączeniu przesyłamy fotokopię dokumentu
nr. F-...536.../VI/57, wysłanego przez Wandę Pawłowicz z War-
szawy, na adres skrzynki Poczta "Wolna Europa" w Londynie - do
wiadomości i wykorzystania.

Oryginał dokumentu skierowano do adresata.

Załącznik: 1 /na 5 str./

NACZELNIK "BIURA" M

Odbito w 2 egz.
1. egz. adresat
2. " a/a

1- [Redacted] Mjr.

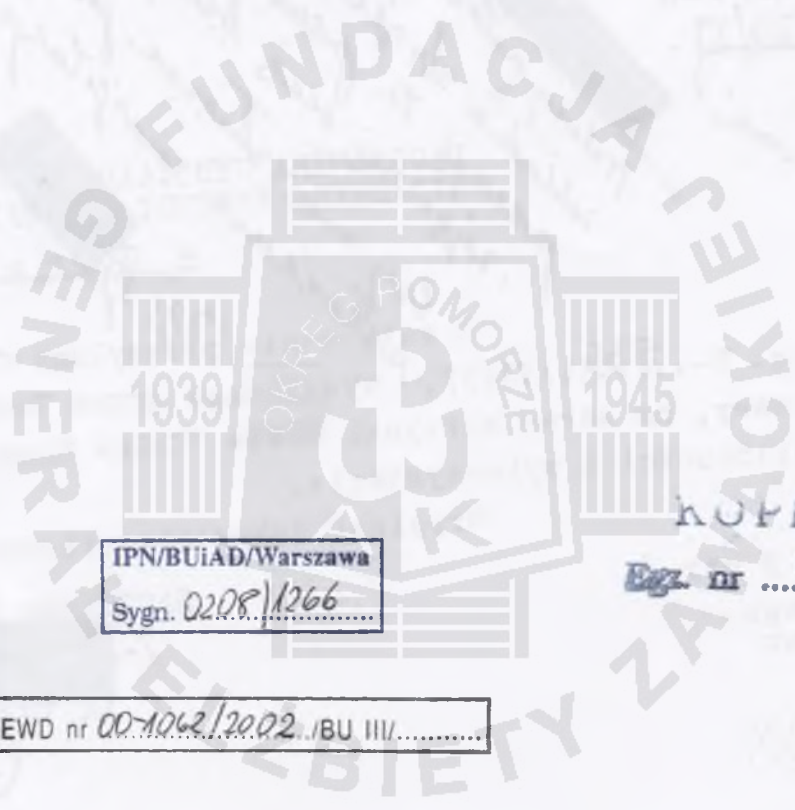
*19.11.57
M-95/57*

(28)

ELŻBIETY

IPN
BIURO
Warszawa

I 12/14

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 0208/1266

KOPIA
 Egz. nr 4

DEWD nr 00-1062/2002/BU IIII.....

za zgodność z oryginałem
 R. Ochładowski

Warszawa, dnia 26.11.1957

Ścisłe tajne

Do
2-ym Komendanta M.O.
do Spraw Bezpieczeństwa
m. st. Warszawy

(29)

z [redacted] 28.11.57

Raport

(30)

Ja, of. oper. Wydziału III-go Komendy
M.O. m. st. Warszawy por. [redacted]
zwracam się z prośbą o zezwolenie na
złożenie inwigilacji korespondencji
krajowej i zagranicznej w prowadzonej
sprawie ewidencyjno-obszaryjnej (nr. sy.
1220) dot.: Pawłowski Wandy c. Kozimie-
rza ur. 25.06.1922 w Warszawie,
bezpartyjnej, zam. Warszawa ul.
Zgromieńskiego 14 m 17, zatrudnio-
nej w Warszawskiej Fabryce Wy-
robów Metalowych jako kiero-
wnik zakładowej przychodni
lekarzkiej.

Raport swój uzasadniam tym
w dniu 15.11.1957 r. z Wydziału III
Biura "W" Ministerstwa Spraw Wewn-
nych otrzymano fotokopie dokumentu

Podpis

Dnia

IPN/BUiAD/Warszawa

Sygn. 0202/1266.....

KOPIA

Str. nr 4.....

DEWD nr 00-1064/2002 /BU III/.....

Za zgodność z oryginałem

Rachwałowska

wydanego przez obustronnie wymienioną do skrytki radia „Wolna Europa” w donoszeniu, z treści którego wynika, że Pawłowicz szeroko rozpisuje się na temat ostatnich przemian zachodzących w naszym kraju, zakazuje Związek Powstańców oraz prosi o naobrotanie jej broszury prowokatora Światła. Z dokumentu wynika, że Pawłowicz utrzymuje z tą skrytką korespondencję od dłuższego czasu i systematycznie.

W związku z powyższym uważam za celowe założenie na w/w. inwigilacji korespondencji krajowej i zagranicznej, celom rozszerzenia kontaktów, ich charakterem itp.

Of. Oper. Wydział III
 (30) [redacted]
 H [redacted] pow.

IPN
 BUJAD
 Warszawa

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 0208/1266.....

KOPIA

nr 4.....

DEWD nr 00-1064/2002..IBU III/.....

Za zgodność z oryginałem
 Rahladowski

38 14
Warszawa, dnia 24.12.1957r.

Ścisłe tajne

S t r e s z c z e n i e   m a t e r i a ł ó w

BOT.

PAWŁOWICZ WANDY c. Kazimierza i Heleny Strużyńskiej ur. 25.06.1922r. w Warszawie, poch. społ. - inteligentka pracująca, narodowość i obywatelstwo - polskie, wykształcenie - wyższe /lekarz medycyny/, bezpartyjna, mężatka zatrudniona w Warszawskiej Fabryce Wyrobów Metalowych na stanowisku kierownika przyzakładowej przychodni lekarskiej, zam. w Warszawie przy ul. Żeromskiego 14 m. 17

W dniu 26 listopada 1957r. na w/wymienioną została założona sprawa ewidencyjno-obszernyjna na podstawie materiałów z których wynikało, że Pawłowicz od dłuższego czasu utrzymuje systematyczną korespondencję ze skrzynką Radia "Wolna Europa" w Londynie. Z posiadane-^{IPN}go dokumentu ^{Warszawa} "W" wysłanego przez Pawłowicz w dniu 5.11.1957r. na adres tej skrzynki wynika z jego treści, że Pawłowicz szeroko rozpisuje się na temat aktualnej sytuacji w naszym kraju, szkaluje Związek Radziecki, podaje że ostatnio czytała broszurę napisaną przez Światło i prosi o jej nadesłanie oraz informuje, że wybierała się do Anglii jednak na skutek ostatnich zarządzeń o wyjazdach za granicę sprawa ta została odłożona na późniejszy okres. Jeżeli chodzi o sylwetkę polityczną wymienionej to w okresie okupacji należała do A.K. i brała udział w partyzantce akowskiej na terenie pow. Miechów w podziale mjr. ps. "Skała" posiadając pseudonim "Wanda". Ojciec w/wym. prawdopodobnie po wyzwoleniu przebywał w więzieniu za działalność antypaństwową. Jak píše w omawianym dokumencie "W" nie należała nigdy do żadnej organizacji społeczno politycznej "nawet do Przyjaźni Polsko-Zdradzieckiej". Z treści dokumentu można wnioskować, że jest to osoba kiejąca nienawiścią do władzy ludowej, partii i Związku Radzieckiego.

Celem bliższego rozeznania osoby Pawłowicz Wandy nastawionej pod wymienioną posiadaną sieć agenturalną z terenu W.W.W.K. Sieć ta ze względu na charakter wykonywanej pracy nie ma bezpośredniego kontaktu z wymienioną nie mniej jednak uzyskano dotychczas informacje,

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 0208/1266.....

KOPIA

Egz. nr ... 4 .....

DEWD nr 00-1070/2002/BU IIIV.....

Za zgodność z oryginałem

S t r e s z c z e n i e

materiałów śledztwa w sprawie p-ko Pawłowicz Wandzie,
podejrzanej z art.24 MKK.

W październiku lub listopadzie 1957r. b. pracownik Warszawskiej Fabryki Wyrobów Metalowych [redacted] wypożyczał do czytania Pawłowicz Wandzie, kierownice Przychodni Lekarskiej w tejże fabryce broszurę Świątki pt. "Za kulisami bezpieki i partii" oraz broszurę pt. "Wybrałem ~~pracy~~" Bialera.

Wspomniane broszury Pawłowicz czytała w swym mieszkaniu, po czym po kilku dniach zaróciła [redacted]

Pawłowicz Wanda przesłuchana w charakterze podejrzanej, jak również w czasie przeprowadzonej konfrontacji z [redacted] nie przyznała się do wypożyczenia od [redacted] broszur, natomiast [redacted] w dalszym ciągu podtrzymuje swoje zeznania.

W toku śledztwa nie ustalono innych osób, które mogłyby fakt ten potwierdzić.

Ponadto Pawłowicz od października 1957r. do chwili obecnej utrzymuje kontakt korespondencyjny z Michałem Tokarszewskim, zam. w Londynie, przy czym listy adrsuje na nazwisko Erwin Krayer, Ancoon Road, London NW2. Jak wynika z listów Tokarszewskiego zakwestionowanych w czasie rewizji domowej w mieszkaniu Pawłowicz, prowadzi ona z nim dyskusje na temat sytuacji społeczno-politycznej w Polsce pisząc m.in. o negatywnej ocenie komunizmu. Przechowywane przez Pawłowicz listy od Tokarszewskiego zawierają szereg wrogich wypowiedzi dotyczących obecnego ustroju w Polsce.

Of. Śled. San. Sek. Śled. d/s B.P.

(62)

K. [redacted] arszany

- por. /

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 0202/1266....

KOPIA

nr ... 4

Za zgodność z oryginałem

Robladowski

Z a t w i e r d z a m

81

Warszawa, dnia 14 października 195

Ściśle tajne

53

Do

Z-oy Komendanta M.O. d/S Bezpieczeństwa Publ
m. st. W a r s z a w y

R a p o r t

Proszę o wyrażenie zgody na założenie inwigilacji krajowej i zagranicznej w sprawie ewidencyjno-obszaryjnej nr. 1220 dot. PAWŁOWICZ WANDY c. Kazimierza.

W/wymieniona podejrzana jest o utrzymywanie kontaktów korespondencyjnych z b. d-cą Związku Walki Zbrojnej /ZWZ/ gen. Karasiewicz - Tokarzewskim, który w chwili obecnej przebywa za granicą w Londynie przy pomocy skrzynki kontaktowej Radia "Wolna Europa". Ponadto w/w posiada za granicami P.R.L. cały szereg osób znajomych i krewnych z którymi prawdopodobnie utrzymuje kontakt korespondencyjny. W ubiegłym okresie p-ko Pawłowicz prowadzone było śledztwo o kolportaż wrogich broszur /Siatki i Bialera/, które zostało umorzone z braku odpowiednich dowodów winy. Założenie na w/wymienioną inwigilacji korespondencji może wniesić do prowadzonej obserwacji agenturalnej cały szereg ciekawych momentów.

Of. oper. Wydziału III-g

/-/

por.

75

1227

IPN/BUiAD/Warszawa
 Sygn. 008/1266.....

KOPIA

Egz. nr 4.....

DEWD nr 00-10.82/2002 /BU III/.....

Za zgodność z oryginałem
Kochanowski

KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

POLISH HOME ARMY EX-SERVICEMEN ASSOCIATION

240, KING STREET, LONDON, W6 0RF

IR128

L. dz. 6194/75 .....

Londyn, 5, sierpnia, 1975.

Our ref.

ZASWIADCZENIE WERYFIKACYJNE

Łączniczka Wanda HERBICH-PAWŁOWICZ,
Pseudonim: "Wanda",
Przydział: Sam. Oddz. Partyzancki "Skała", pow. Miechów,
Okręg Krakowski Armii Krajowej.

Za postawę wobec wroga i wzorową służbę
w warunkach bojowych w okresie konspiracji
Odznaczona została przez Dowódcę Armii Krajowej
rozkazem K.G.34/B.P. z dnia 1.I.1945 r. :

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI Z Mieczami.

zgodność:

KOLEGIUM WERYFIKACYJNE

ZAŚWIADCZENIE

Nr 245141

I 2129

PAWKOWICZ

Nazwisko

WANDA MARIA

Imiona

25.06.1922 WARSZAWA

Data i miejsce urodzenia

Uprawnia do przedstów
PKP i FKS
wg 50% zniżki

Wanda Pawkiewicz

podpis posiadacza zaświadczenia

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Z upoważnienia Kierownika Urzędu
d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych

26.05.1993

Data

Zbigniew Dymitrski

Za zgodność z oryginałem

Bogusław SZYLKB

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WARSZAWA
02-008 Warszawa, ul. Koszykowa 82b
tel. 684 14 73

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
10 1939	11 1943	SZP ZWZ AK	1/2/3/-
11 1943	01 1944	Wieżenie kwateronckie	4/-/1/-
01 1944	05 1944	Wocin koncentracyjny	4/1/1/-
05 1944	01 1945	Archiw Krajowa Armii Wroclawskie	1/2/3/-
Łącznie: lat 5 miesięcy 4			
Zmiana: lat ..... miesięcy			

Adres zamieszkania

01-819 Warszawa

ul. Zeromskiego 14.m.17

Z upoważnienia Kierownika Urzędu
d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych

Zbigniew Dymitrski

W-4836

ld. 3432/458-411/03

**Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
w Warszawie**

Za zgodność z oryginałem

SWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WARSZAWA
02-008 Warszawa, ul. Koszykowa 82b
tel. 684 14 73

Bogusław SZYLKE

Ko 40/2000

Warszawa, dnia 14 listopada 2000 r.

Zaświadczenie

Zaświadcza się, że Pani Wanda Maria Pawłowicz z domu Herbich, córka Kazimierza i Haliny, ur. 25 czerwca 1922 r. w Warszawie, zamieszkała w Warszawie przy ul. Żeromskiego 14 m. 17, została w dniu 21 listopada 1977 r. przesłuchana w charakterze świadka w Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Warszawie w sprawie Kpp 33/97. Z jej zeznań między innymi wynika, że:

W listopadzie 1943 r. została ona aresztowana w Poroninie, w czasie obławy umundurowanych Niemców, którzy zawieźli ją do siedziby gestapo „palace” w Zakopanem. Tam była przesłuchiwana przez funkcjonariuszy gestapo. W czasie przesłuchiwania została nieludzko pobita. Gestapowcy ustalili, że wylegitymowała się im fałszywą kartą pracy. Zrzucili jej, że jest członkiem organizacji niepodległościowej. Po przesłuchaniu została osadzona w miejscowym więzieniu gestapo, w którym przebywała do stycznia 1944 r. W trzeciej dekadzie stycznia 1944 r. Wanda Maria Pawłowicz najpierw przetransportowana została do więzienia w Krakowie na Montelupich, a po dwóch, może trzech dniach – do obozu koncentracyjnego w Płaszowie. W protokole przesłuchania nie został określony czas do którego W. M. Pawłowicz przebywała w obozie koncentracyjnym w Płaszowie, jednakże z treści protokołu przesłuchania wynika, że nie był to okres krótkotrwałego przebywania, lecz pobyt. Celem przesłuchania W. M. Pawłowicz było uzyskanie od niej informacji o zbrodniach popełnionych przez hitlerowców w okresie i miejscach, gdy była pozbawiona wolności.

Dwa egzemplarze niniejszego zaświadczenie wydaje się zainteresowanej Wandzie Marii Pawłowicz na jej prośbę.

Prokurator Oddziałowej Komisji
Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
w Warszawie
dr Jerzy Kułesza

I 12131

Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów

WP-799 /2001

Pani
Wanda Maria Pawłowicz
ul.
01-819 Warszawa

Na podstawie art. 30 ust. 1 *ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu* uprzejmie informuję, że w zasobie archiwalnym IPN znajdują się materiały świadczące o tym, że jest Pani osobą pokrzywdzoną w myśl art.6 ust.1 i 2 tej ustawy.

Z materiałami tymi może się Pani zapoznać we wskazanej przez Panią siedzibie IPN w godzinach 8⁴⁵ - 15⁴⁵, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu wizyty listownie (adres IPN Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, 00-869 Warszawa, ul. Towarowa 28) lub telefonicznie pod numerem telefonu 581-86-13.

W przypadku, gdyby chciała Pani zmienić siedzibę jednostki IPN, w której ma nastąpić udostępnianie materiałów, proszę o uprzednie zawiadomienie o tym ze wskazaniem nowego miejsca udostępnienia.

Jednocześnie informuję, że Archiwum IPN udostępnia materiały wytworzone przez organa bezpieczeństwa państwa wytworzone oraz gromadzone od 22 lipca 1944 r. do 31 grudnia 1989 r., a także organów bezpieczeństwa III Rzeszy Niemieckiej i ZSRR nie posiada jednak uprawnień do weryfikacji ich treści oraz nie odpowiada za treści w nich zawarte.

Z poważaniem

RS

NACZELNIK
Wydziału Udostępniania

Anna LASEK
Anna LASEK

ldn 3432/LSK-412/03

II. Materiały uzupełniająca relacje

- Biogram. W. Pawłowicz opr. przez D. Franaszkową, kopia, k. 1s. 1
- Nota biograficzna W. Pawłowicz, mosp., k. 2s. 2-3

Pawłowicz Wanda ps. „Wanda”, „Ewa”

Ur. 25.VI.1922 r. w Warszawie.

Wykształcenie wyższe-lekarz chorób wewnętrznych.

W 1939 r. była sanitariuszką w Szpitalu Św. Łazarza w Warszawie. Ukończyła kurs podinstruktorski w ramach PWK. W październiku 1939 r. wstąpiła do SZP-ZWZ-AK Komenda Główna Oddział Łączności. Została aresztowana w listopadzie 1943 r. osadzona w więzieniu Palace, w lutym 1944 r. była w obozie koncentracyjnym w Płaszowie. Od czerwca 1944 r. pełniła służbę w Wojskowej Służbie Ochrony Powstania. Brała udział w Powstaniu Warszawskim. Od X.1944 r. była w Kedywie Kraków, następnie SBP »Skala«. Była łącznikiem, kurierem, uprawiała mały sabotaż, brała udział w szkoleniu. W Baonie »Skala« przebywała do 15.I.1945 r., do momentu rozbrojenia przez Armię Czerwoną. W czasie okupacji zaliczyła dwa pierwsze lata medycyny na tajnym uniwersytecie w Warszawie.

W latach 1945-1948 kontynuowała studia na uniwersytecie w Poznaniu. Uzyskała tytuł lekarza medycyny. Po roku 1945 siedziała na UB- wpadła w kocioł w Poznaniu. W 1958 r. przeżyła rewizję UB z powodu korespondencji z gen. Karasiewiczem-Tokarzewskim. W 1983 UB przeprowadziło rewizję. Matka, por. AK ps. „Agnieszka” zginęła w Powstaniu Warszawskim. Ojciec w okresie stalinowskim zmarł na zawał po 3 latach więzienia na UB.

Po wojnie otrzymała awans wojskowy jako major-służby zdrowia.

Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Partyzancki, Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Medal Wojska, Medal za Warszawę, Złotą Odznakę Honorową „Za zasługi dla Warszawy”, Odznakę Honorową Zasłużonego Działacza Związku Inwalidów Wojennych.

Opracowała Dorota Franaszkowa na podstawie ankiet przeprowadzonych w latach 1960-86 i osobistych relacji, dodatkowej korespondencji oraz dostarczonych dokumentów, które zostały wykorzystane w opracowaniu pt. „Sylwetki żołnierzy Batalionu Skala Armii Krajowej” Doroty Franaszkowej.

7.660

II 2

2.1. Wanda Maria Pawłowicz, córka Kazimierza, ur.25.06.1922
w Warszawie, pseudonimy "Wanda", "Ewa"

2. Obecny adres: ul. 01-819 Warszawa,
tel

3. Służba w czasie wojny:

10.1939 - 11.1943 - Oddział Łączności Komendy Głównej SZP,
ZWZ, AK - Okręg Warszawa

11.1943 - 05.1944 - Więsien Gestapo "Palace" w Zakopanem
i obóz koncentracyjny w Płaszowie,
nr 10165

*proszę
relays*

06.1944 - 09.1944 - Wojskowa Służba Kobiet we WSOP, Obwód V,
Rejon III - Powstanie Warszawskie

10.1944 - 01.1945 - Kedyw - Samodzielny Baon Partyzancki
"Skala" - Okręg Kraków

4. Stopień oficerski:

- w czasie wojny: podporucznik - rozkaz D-oy AK, l.dz.512/BP
z dn. 02.10.1944

- ostatni stopień
po wojnie: major - rozkaz pers. nr. 0202 z dn.24.11.73

5. Okres powojenny i praca:

studia wyższe: Wydział Lekarski Uniwersytetu Poznańskiego,
dyplom w dn. 29.06.1948

praca: Służba Zdrowia Dzielnicy Żoliborz, Al. Wojska Polskie-
go 25 oraz Przychodnie Lekarskie Żoliborskie

6. Obecna przynależność do organizacji kombatanek i społecz-
nych:

- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Koło Kedyw-Skala
- Okręg Warszawa
- Związek Inwalidów Wojennych.

IV - Korespondencje

(2003-2005r.) k. 5 + koperta

Toruń, 07.07.2003 r.

L. dz. 3430/WSK-412/03

Pani Wanda Maria Pawłowicz
ul. ?
01-819 Warszawa

(kopie)

Szanowna Pani,

Jestem dokumentalistką Działu: Archiwum Wojennej Służby Kobiet, który jest jednym z trzech działów Fundacji „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”, działającej od 1990 roku w Toruniu. Na zbiory Archiwum WSK składają się materiały dotyczące wojennej działalności kobiet, przekazane nam przez Kombatantki lub ich rodziny.

W naszym Archiwum posiadamy teczkę osobową o numerze inwentarzowym T.660/WSK na Pani nazwisko: Wanda Maria Pawłowicz. Zawiera ona jedynie biogram opracowany przez Dorotę Franaszkową.

Zwracam się do Pani z prośbą, o uzupełnienie posiadanych przez nas informacji. Bardzo proszę o sporządzenie relacji według schematu jaki załączam do listu. Szczególnie zależy nam na wszelkich dokumentach dotyczących Pani życia, takich jak np. metryka urodzenia, świadectwa szkolne, legitymacje, dokumenty poświadczające nadanie stopni wojskowych, medali, odznaczeń. Bardzo proszę o przesłanie choćby kserokopii. Jesteśmy również zainteresowani zdjęciami z okresu wojny, a także współczesnymi. Wszystkie te materiały są niezwykle cenne dla badaczy zajmujących się tą problematyką.

Przy naszej Fundacji powstało Muzeum, w którym gromadzimy dokumenty, odznaczenia i pamiątki z okresu okupacji. Zgromadzone przez nas eksponaty były prezentowane na wystawie: Wojskowa Służba Polek w Muzeum Okręgowym w Toruniu, a następnie w Gdyni, w Franciszkańskim Ośrodku Kultury. Jeśli zechciałaby Pani przekazać nam pamiątki obiecujemy otoczyć je opieką, a w przyszłości zaprezentować na podobnych wystawach. Bardzo ważne jest, aby nie zagięły i nie uległy rozproszeniu wszystkie świadectwa przeszłości, tak aby mogły one ukazywać historię kolejnym pokoleniom.

W załączeniu przesyłam informacje dotyczące naszej działalności. Serdecznie Panią pozdrawiam i zapraszam do współpracy w ramach Memoriału.

Z wyrazami szacunku

Anna Jurkiewicz
mgr Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Załącznik:

1. Ulotka Fundacji
2. Powstanie i działalność Memoriału Generał Marii Wittek
3. Ulotka wydawnicza
4. Schemat relacji

Murata, 19 lipca 2003r. ^{T/12}

Wspaniała Koleżanko!

Jestem na wakacjach w Juracie na Helu.

Z mamą dostano mi list Pani z zażenikami.

Po powrocie do Warszawy, a będzie to w sierpniu, postaram się sporać Pani życzenia i przelać trochę dokumentów, oczywiście zero, bo do oryginałów

Tów, mają, pierwszeństwo po mojej śmierci moje dzieci i siostry. Załącz od przelania Pani akt

otwarcenia w r. 2001 z Instytutu Pamięci Narodowej i świadectwo z przedsiębiorstwa PWR

z obrotu w Komunikacie Koło Głódna (1936r.

Dom. br. 2. Francis) i z Istebnej (1939r. lipiec podinstruktorski Dom. K. Reutt.)

Potem będą jeszcze awanse wojskowe i ordery i t.p. Lęczę serdeczne podziwiania i prośbę o cierpliwość. Ja mam 81 lat. Maude Pastorska.

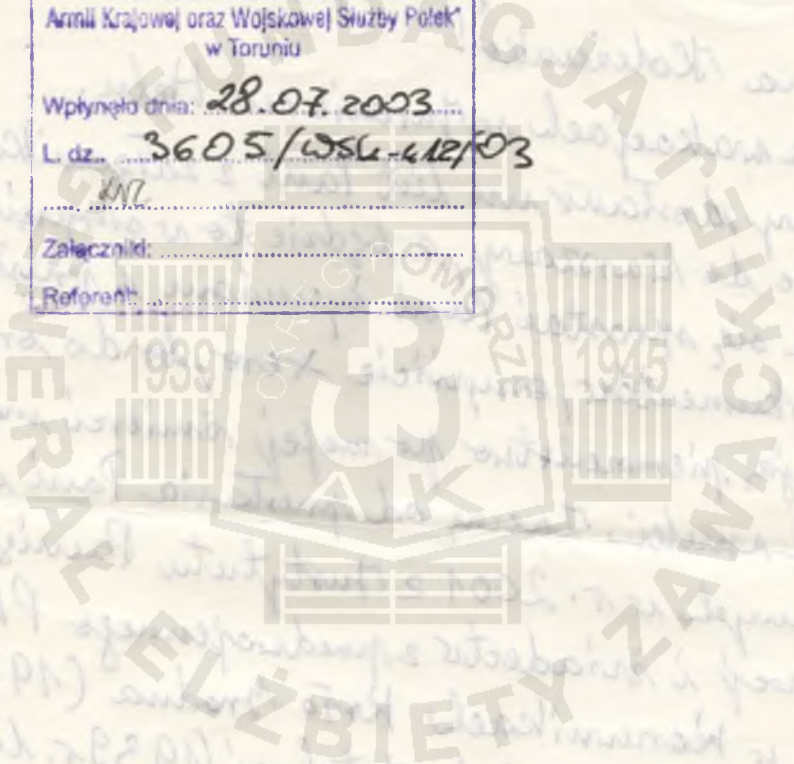

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 28.07.2003....
L. dz. 3605/WSL-412/03
Załącznik:
Referent:

IV/13

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Toruń, dnia 08.08.2003 r.

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

L. dz. 3678/WSK-412/03

Pani Wanda Pawłowicz
ul.
01-819 Warszawa

(kopia 2)

Szanowna Pani,

Serdecznie dziękuję, że zechciała Pani odpowiedzieć na mój list. Jesteśmy bardzo zainteresowani Pani relacją. Rozumiem, że przygotowanie kopii dokumentów musi zająć trochę czasu, dlatego będę czekać.

Pozdrawiam serdecznie i życzę dużo zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Anna Jurkiewicz
mgr Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Toruń, dnia 28.08.2003 r.

MEMORIAL

Generał Marian Wittok

L. dz. 3758/WSK-412/03

(112pi1)

Pani Wanda Pawłowicz
ul.
01-819 Warszawa

Szanowna Pani,

Bardzo serdecznie dziękuję, że zechciała Pani odpowiedzieć na moją prośbę. Zdaje sobie sprawę ile wysiłku kosztowało przygotowanie tych materiałów. Dziękuję zarówno za kopie dokumentów, jak i uzupełnienie danych biograficznych. Materiały te, bardzo dla nas cenne, zostały włączone do Pani teczki osobowej.

Jak Pani wie, przy naszej Fundacji powstaje, z inicjatywy prof. Elżbiety Zawackiej, Muzeum Wojskowej Służby Polek. Aby przybliżyć tą tematykę społeczeństwu staramy się zgromadzone materiały prezentować na organizowanych przez nas wystawach. Taką właśnie wystawę przygotowaliśmy w zeszłym roku. Prezentowane były na niej między innymi materiały dotyczące PWK, zgromadzone przez prof. Elżbietę Zawacką, dawną instruktorkę PWK. W zasobie naszej Fundacji posiadamy pokaźny zbiór fotografii z obozów PWK, pamiątek, śpiewników obozowych, prasy, a także znaczki PWK, odznaki instruktorskie i inne bardzo ciekawe i niezwykle dla nas cenne materiały. W związku z tym zwracam się do Pani z pytaniem, czy byłaby w przyszłości możliwość wypożyczenia od Pani oryginałów dokumentów PWK, których kopie zechciała Pani przekazać do naszego Archiwum. Planujemy w przyszłym roku zaprezentować naszą wystawę w kolejnych miastach. Chcemy także ubogacać ją o nowe ciekawe eksponaty, dlatego bardzo zależałoby nam na Pani dokumentach.

Wszelkie zagadnienia związane z PWK są dla prof. E. Zawackiej, założycielki naszej Fundacji, bardzo ważne i bliskie. Utrzymujemy stały kontakt z Panią Pewiaczkami. Przedstawiciele Fundacji, z panią prezes Dorotą Zawacką - Wakarecy, byli obecni także na odchodach 75-lecia powstania ośrodka w Garczynie, który odbył się w dniach 17-19 lipca tego roku. Obchodom towarzyszył III Ogólnopolski Zjazd Garczyniaków.

Jeszcze raz dziękuję za wszystko. Pozdrawiam Panią serdecznie i życzę dużo zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Anna Jurkiewicz
mgr Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Warszawa, 15 sierpnia ¹⁹¹⁶ 2005 r.

Szanowna Pani Magister!

Na urazystościach związanych z 61 rocznicą Powstania Warszawskiego, spotkałam Kolesiankę z A.K. i obozu P.W.K. (podstrukturowski, lipiec 1939 r.) w Istebnej, Sobrochna, Trarowska, z domu Łozinśka. Wypożyczyła mi ona zdjęcia z obozu w Istebnej, na którym jestem, obydnie. Zerkając tam i przeglądając te zdjęcia i prezentując je na Pani ręce, do Archiwum i Museum Pomorskiego. Oryginały tych fotografii ma Sobrochna, a także ma jeszcze inne zdjęcia z obozów P.W.K. Podaję jej adres: Sobrochna Trarowska 01-864 Warszawa, ul. Literacka 18, m. 1 telefon 639-40-39.

Zaczynam także fotografię nas obu, na podwórku Museum Powstania Warszawskiego, rz. dn. 31 lipca 2005 r.

Proszę pisać, co to czas robi z ludźmi!

Przesyłam Pani serdeczne pozdrowienia, bądź wdzięczna za potwierdzenie otrzymania mego listu z fotografiami.

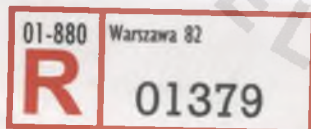
Wanda Pawłowicz,

zdj. portr. pkt. VI

9190984 Lek. med. WANDA PAWŁOWICZ
Specjalista Chorób Wewnętrznych
Warszawa, ul. Żeromskiego 14 m. 17
tel. 834-28-28

Fundacja
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Hojskowej Służby Polek"
ul. M. Garbary 2
87-100 Tomiń.
na ręce Mgr. Anny Furkiewicz.

Nadawca:

Lek. med. WANDA PAWŁOWICZ

Specjalista Chorób Wewnętrznych

Warszawa, ul. Żeromskiego 14 m. 1°

tel. 834-28-28

01-819 Warszawa.

9190384

T.660 / WSK

PKK
AK
KG

PAWŁOWICZ Wanda
2 d. Herbich
ps. „Wanda”, „Ewa”

VI. Fotografie

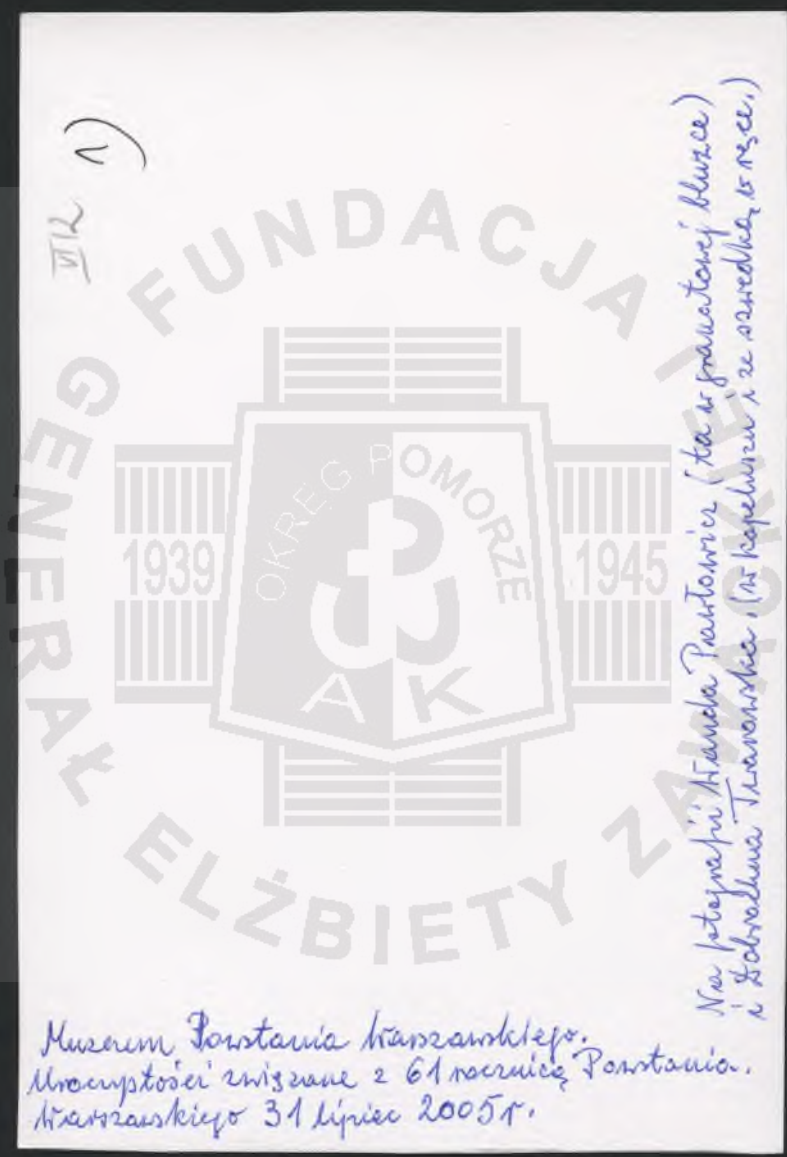
1. Zdję. w towarzystwie koleżanek z uroczystości,
w-wa Łosnr., kolor - szt. 1

plus 4 szt. 02 uroczystości

III 1)

Nowa potępnia i Franciszka Porostowicz (sta w granatowej bluzce)
i Szwabina Trzaskowa, (na kopeluzni i ze szwedką 15 r. 2005.)

Museum Porostowicz Trzaskowski.
Mocnostoi zniszczone z 61 nocniq Porostowicz.
Trzaskowski 31 lipiec 2005r.

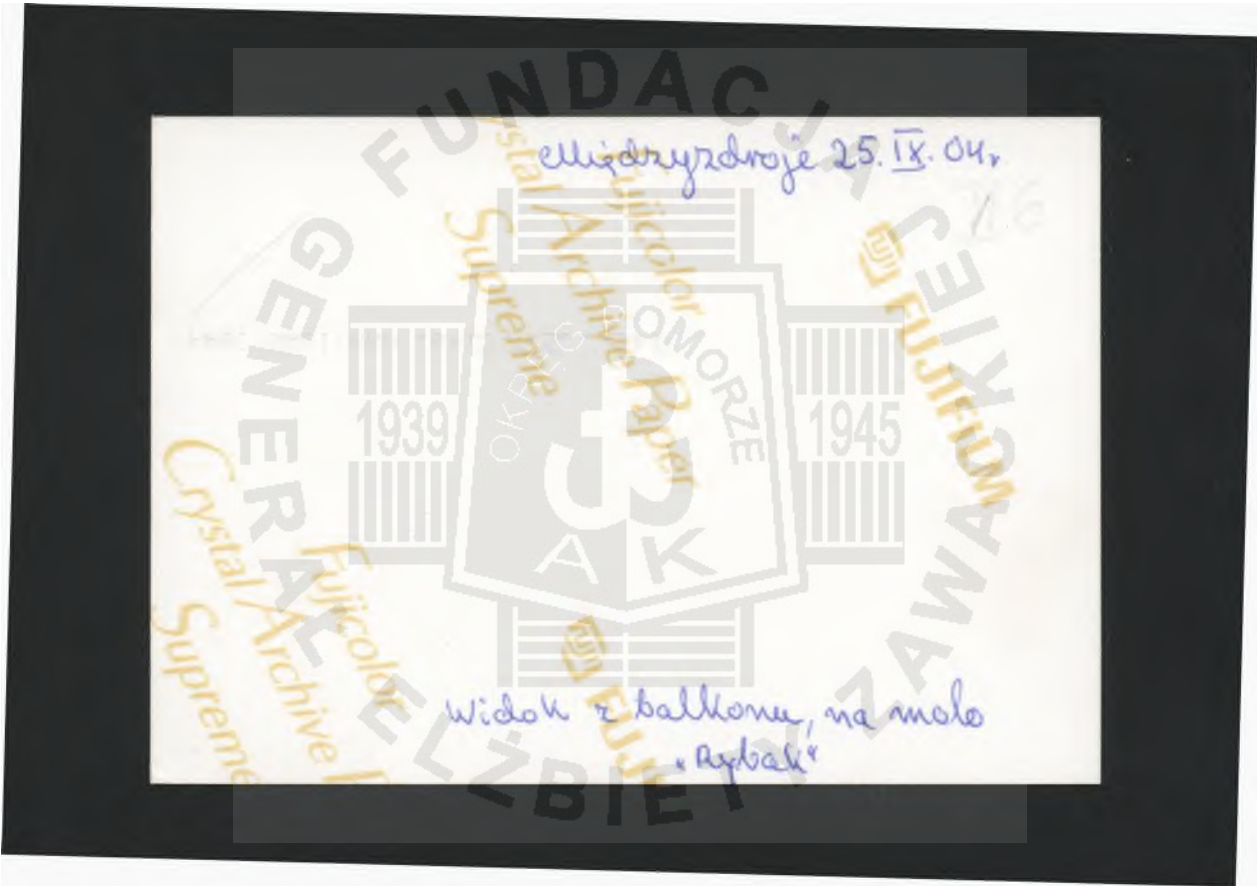

Przewodniczącemu Rady Pielęgniarskiej
prosząc o podziękowanie
za uznanie i obdarowanie
dyplomem i medalem
honorowego Obyw. Liel. Góry
w imieniu Rady Miasta
Lielona Góra w dniu 20.3.30.

widok z drogi 25. IX. 04

Widok z balkonu, na molo
i Rybak

10 dybe fot.
Grudzińska
Nina

T: 10/2000?

~~Grudzińska~~

~~Elżbieta Adam~~

Gość imprezy

Nina Grudzińska

PAWŁOWICZ

Wanda Maria

